

SNG Nova Gorica / Premiera: Don Juan

Hedonistični uživač, ki mu ni nič sveto

Sredi oktobra je bila v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica tretja uprizoritev letošnje abonmajske sezone. V intimni zbranosti malega odra je v še enem izvirnem gledališkem tolmačenju zaživel Don Juan, ki ga je v dramsko, a tudi življenjsko brezčasnost odel eden izmed največjih komediografov vseh časov Jean Baptiste Poquelin Moliere (1622-1673). Po tragikomediji *Don Juan*, ki je bila prvič uprizorjena l. 1665 v gledališču Palais Royal in je dvignila kar nekaj prahu, večkrat segajo tudi gledališke hiše na Slovenskem, saj se ob uprizorjanju tega nebrzdanega, brezvestnega zapeljivca, pa tudi lažnivca, ki je za potešitev spolne sle pripravljen tudi ubijati in se pri tem prav nič ne kesati, vsakič odpirajo nove interpretativne možnosti. Takšnega človeka, ki ga nikoli ne zapeče vest, ko za svoje nizkotne cilje uporablja vse mogoče nakane, z lahkoto najdemo tudi v našem današnjem razčlovečenem svetu, kjer se marsikdo požvižga na vrednote in medčloveške odnose, le da sam doseže to, kar si želi, ne da bi se oziral na sočloveka in njegova čustva. Don Juan (v tekočem, sodobno zvencem prevodu Pri-

moža Viteza), ki nam ga je v svoji režijski viziji, ob dramaturški pomoči Nine Sorak, predstavil zelo mlad režiser Daniel Day Škufca, se niti za trenutek ne pokesa svojih grehov in zablod, niti takrat ne, ko se na pokopališču posmehuje iz Komturja, ki ga je umoril, da bi se lahko spečal z njegovo hčerjo, niti ne, ko povabi izzivalno in porogljivo kip na večerjo. Nič ga ne prizadene, niti ko ta sprejme povabilo in res pride, in niti ne takrat, ko se sam pogrezne v žrelo pekla. Iz Don Juana vejejo le izzivalnost, sarkazem in tisto, na trenutke že odvrtno poželenje, ki ga žene k nebrzdanemu osvajanju žensk. Da doseže cilj, se poslužuje tudi poroke, saj so zanj zakramenti, Bog in vse, kar je božjega, deveta briga. Celu krepostno donjo Elviro povleče iz samostana in se poroči z njo, da bi jo seveda ob prvi skomini po drugi ženski takoj zapustil. Kot tak je lahko enkratni vzor tudi za današnje osvajalce ali pa morda njegovo ravnanje nevarno privlačuje tudi ženski svet? Zakaj pa Don Juan sploh počenja to,

kar počenja? Kakšna je tista sila, ki ga neustavljivo vleče v ta nemoralna dejanja? In kje so meje njegove svobode, ki z lahkoto potepta svobodo sočloveka? Novogoriška uprizoritev izziva gledalca, naj premisli o vsem tem, preden brezpogojno obsodi Don Juanova dejanja. Trezen človek bi sicer s

duševno praznega, ki tudi iz dolgočasnja počenja, kar se mu za hoče, je po režijski zamisli Škufce orisal mladi igralec Matija Rupel v mladostniški vihravosti, ki misli, da mu je vse dovoljeno, in zdi se, da mu je res. Njegova očitajoča vest naj bi bil Sganarelle, a je prešibak, da bi mu kljuboval. Uslužnega slugo je v brezmejno predanost, pa tudi oportunistem odel Žiga Saksida. V Komturjev kip, ki je v predstavi manj strašljiv

Arna Hadžialjević, Matija Rupel, Liza Marija Grašič (foto SNG Nova Gorica / Peter Uhan)

težavo lahko odobraval njegovo početje. To obsoja tudi njegov zvesti služabnik Sganarelle, ne sicer očitno, ker se boji, da bi izgubil službo in s tem denar, če bi javno, drzno očital gospodarju njegovo neetično ravnanje. Don Juan zaradi svojih dejanj zdrvi naravnost v peklenko brezno, sicer s porogljivim smehom na obrazu. Ne boji se božje jeze. O kakršnemkoli katarzičnem vzgibu ni ne duha ne sluha. Uživač je do konca, brez globin, brez kakršnegakoli čustvenega nagiba. Takega Don Juana,

oz. "onstranski", kot smo ga bili vajeni videti, se je z imenitno izdelanim "kamnitim kostumom" kostumografa Andreja Vrhovnika prelevil Radoš Bolčina (prav tako odlična oblikovalka maske Tina Prpar). Več drugih nastopajočih likov so prepričljivo izoblikovali Liza Marija Grašič

zelo radoživa kot Karlina – Arna Hadžialjević, učinkovita še posebno v vlogi jezne, užaljene, prevarane Elvire – Miha Nemec in Žiga Udir. Predstava se vije v hitrem, dinamičnem ritmu na okusno izdelanem scenskem prizorišču Urše Vidic, ki se je navdihovala tudi pri iluzionističnem slikarstvu. Opazno je tudi delo oblikovalke giba Evin Hadžialjević. Posebno vzdušje je z osvetljevanjem posameznih prizorov kot vselej mojstrsko ustvaril Samo Oblokar.

Iva Koršič